

Nr 259.

Ankom till riksdagens kansli den 25 oktober 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Uppsala m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 323 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 27 september 1946, föreslagit riksdagen att dels godkänna i nämnda statsrådsprotokoll närmare angivna ändringar av grunderna för ersättning till akademiska sjukhuset i Uppsala för den till sjukhuset anslutna psykiatriska kliniken, dels ock till Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Uppsala å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kronor.

I huvudsaklig överensstämmelse med ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag beslöt 1935 års riksdag (skr. nr 259), att en psykiatrisk klinik med omkring 100 vårdplatser skulle anordnas i anslutning till universitetet i Uppsala. Samtidigt godkändes i princip vissa grunder för anordnande och upprätthållande av kliniken såsom en avdelning av akademiska sjukhuset, vilka grunder voro angivna i ett utkast till avtal mellan å ena sidan Kungl. Maj:t och kronan och å andra sidan akademiska sjukhuset i Uppsala.

Medel för uppförande av kliniken jämte bostadshus för personalen ha anvisats av riksdagen.

Inom socialdepartementet har härefter — på grundval av 1935 års avtalsutkast samt med beaktande jämväl av de föreskrifter, som gälla beträffande psykiatriska kliniken i Lund och den till karolinska sjukhuset hörande psykiatriska kliniken — utarbetats en promemoria innehållande förslag till bestämmelser angående driften av ifrågavarande klinik. Yttranden över promemorian ha avgivits av medicinalstyrelsen, statskontoret, direktionen för akademiska sjukhuset, professorn i psykiatri vid Uppsala universitet B. Jacobowsky och Uppsala läns landsting.

De föreslagna bestämmelserna innehålla bland annat, att akademiska sjukhuset — mot ersättning av staten — skall bestrida kostnaderna för klinikkens drift. Av staten skall erläggas driftkostnadsersättning för varje underhållsdag för på kliniken vårdade sjuka med ett belopp, motsvarande kostnaderna per underhållsdag på akademiska sjukhuset enligt dess räk-

skaper för det budgetår ersättningen avser. Från det sålunda beräknade ersättningsbeloppet skola avräknas de vårdavgifter, som under budgetåret i fråga gäldats för de på kliniken vårdade sjuka. Kungl. Maj:ts förslag till bestämmelser ha, såsom framgår av departementschefens yttrande här nedan, återgivits i en till statsrådsprotokollet fogad bilaga, till vilken utskottet får hänvisa.

Departementschefen har anfört följande.

Av skilda anledningar har uppförandet av psykiatriska kliniken i Uppsala blivit fördröjt. Numera står emellertid kliniken inför sin fullbordan. Enligt vad jag inhämtat beräknas den bliva tagen i bruk successivt under loppet av innevarande år. Från och med den 1 januari 1947 skulle alltså kliniken stå färdig i sin helhet. I anledning härav torde nu bestämmelser böra utfärdas rörande klinikens drift och medel för driften ställas till förfogande.

Då kliniken är avsedd att vara en avdelning av det till Uppsala universitet hörande akademiska sjukhuset och alltså icke är en landstingsinrättning, saknas enligt min mening anledning att bland blivande bestämmelser för kliniken upptaga föreskrift med syfte att, i den mån kostnaderna för klinikens drift överstiga visst angivet maximum, överföra en del av det överskjutande beloppet på Uppsala läns landsting. Såsom i vissa yttranden framhållits, torde driftkostnadsersättningen böra utbetalas för budgetår. Jag finner det ävenledes rimligt, att förskottering av ersättningen må kunna ske kvartalsvis. I övrigt har jag icke något att erinra mot det inom socialdepartementet utarbetade förslaget till bestämmelser rörande kliniken. Med iakttagande av angivna jämkningar skulle föreskrifterna erhålla det innehåll, som framgår av en till detta protokoll fogad bilaga. Jag föreslår, att riksdagens godkännande av förslaget i vad det avser landstingets ekonomiska intressen inhämtas.

Vad angår medelsbehovet för innevarande budgetår anser jag mig böra utgå från att avgiften för rumspatient fastställes till samma belopp som vid psykiatriska kliniken i Lund eller till 9 kronor om dagen. För salspatient torde avgift böra uttagas enligt av medicinalstyrelsen förordade grunder. Det lärers få antagas, att för omkring 50 procent av antalet underhållsdagar endast halv avgift kommer att erläggas. Vårdavgifterna skulle under dessa förutsättningar och vid full beläggning av kliniken tillföra sjukhuset en inkomst av ca 32 000 kronor i kvartalet. Enligt vad jag inhämtat uppgick driftkostnaden vid akademiska sjukhuset under budgetåret 1945/46 till 17 kronor 96 öre per dag och patient. Om — i enlighet med de föreslagna bestämmelserna angående förskottering av driftkostnadsersättningen — kostnaden för budgetåret 1945/46 lägges till grund för en preliminär uppskattning av psykiatriska klinikens utgifter under budgetåret 1946/47, skulle dessa belöpa sig till ca 189 000 kronor per kvartal. Under antagande att under tiden oktober—december detta år i genomsnitt halva antalet sängar tages i anspråk och att därefter kliniken blir fullbelagd, skulle således medicinalstyrelsen efter utgången av december 1946 och mars 1947 ha att utbetala tillhopa 235 000 kronor i driftkostnadsersättning. Sistnämnda belopp motsvarar medelsbehovet för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 27 september 1946 förordade ändringar av grunderna för ersättning till akademiska sjukhuset i Uppsala för den till sjukhuset anslutna psykiatriska kliniken,

b) till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Uppsala* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kronor.

Stockholm den 25 oktober 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 258.